

IDENTIFYING DATA

(*)Argumentación e interpretación xurídica

Subject	(*)Argumentación e interpretación xurídica			
Code	O03G080V01901			
Study programme	(*)Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Bonorino Ramirez, Pablo Raul			
Lecturers	Bonorino Ramirez, Pablo Raul			
E-mail	bonorino@uvigo.es			
Web	http://www.pablobonorino.es			
General description	(*)A asignatura ten como obxectivo ofrecer ferramentas teóricas para mellorar as prácticas argumentativas e interpretativas dos alumnos.			

Competencies

Code	
A5	(*)Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A8	(*)Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	(*)Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A11	(*)Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	(*)Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	(*)Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	(*)Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	(*)Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B1	(*)Capacidade de síntese e análise
B2	(*)Capacidade de aprender
B3	(*)Capacidade de xestión da información
B4	(*)Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	(*)Capacidade para organizar e planificar
B6	(*)Resolver problemas de forma eficaz
B7	(*)Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	(*)Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	(*)Traballar de forma cooperativa
B10	(*)Preocupación pola calidade
B11	(*)Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	(*)Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	(*)Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Learning aims

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
(*)Conocer las principales herramientas que ofrece la lógica y la teoría de la argumentación jurídica contemporánea	A8 A11	B13
(*)Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8	
(*)Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15	
(*)Comprender la relación entre las teorías de la interpretación jurídica y la práctica jurídica	A13 A14	B1 B7

(*)Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9
(*)Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
(*)Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
(*)Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
(*)Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
(*)Capacidade de síntese e análise.	B1
(*)Capacidade para aprender.	B2
(*)Capacidade de xestión da información.	B3
(*)Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
(*)Capacidade para organizar e planificar.	B5
(*)Resolver problemas de forma eficaz.	B6
(*)Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
(*)Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
(*)Traballar de forma cooperativa.	B9
(*)Preocupación pola calidade.	B10
(*)Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
	B12
	B13

Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).

Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.

Contents	
Topic	
(*)I. DESACUERDOS E DEBATES	(*)1. O concepto de desacuerdo 1.1 Clasificación de desacuerdos 1.2 Análise de desacuerdos 2. Desacuerdos non genuinos 2.1 Desacuerdos meramente verbales 2.2 Definición e desacuerdos verbales 3. Intercambios argumentativos 3.1. Diferenzas de opinión 3.2 Desacuerdos e debate 4. A argumentación en debates
(*)II. ARGUMENTACIONES XURÍDICAS	(*)1. Identificación e reconstrución de argumentos 2. A reconstrución de argumentaciones 3. Un caso paradigmático de razonamiento xurídico: a sentenza xudicial 4. Sentenza xudicial e cuestións estereotipadas 5. Reconstrución de argumentaciones xudiciais
(*)III. LÓXICA DEDUCTIVA	(*)1. Validez e forma lóxica 2. Argumentos deductivos simples 2.1 O modus ponens 2.2 O modus tollens 2.3 O argumento hipotético 2.4 O argumento disyuntivo 2.5 O dilema 3. Argumentos deductivos complexos 4. As cadeas deductivas 5. As formas válidas complexas 5.1 A redución ao absurdo 6. Silogismos
(*)IV. LÓXICA INDUCTIVA	(*)1. O ámbito da probabilidade 2. Que é un argumento inductivo? 3. Algunhas concepcións erróneas sobre a inducción 4. A forza inductiva dun argumento 5. Inducción e probabilidade e 6. Argumentos inductivos 7. As formas inductivas máis usuais na práctica xurídica 7.1 Inferencias por enumeración 7.2 A analogía 7.3 A abducción

(*)V. LÓXICA INFORMAL

- (*)1. As falacias na argumentación xurídica
- 2. Un modelo dialóxico e normativo
- 2.1 Diálogo racional
- 2.2 Regras positivas e negativas
- 2.3 A carga da proba en debates orais
- 3. Falacias non formais
- 3.1 A apelación á autoridade
- 3.2 Os ataques persoais
- 4. Interrogatorios
- 4.1 Preguntas, contestacións e respostas
- 4.2 Tipos de preguntas
- 4.3 Orzamentos, preguntas e falacias
- 4.4 Avaliación de interrogatorios

(*)VI. TEORÍAS DA ARGUMENTACIÓN

- (*)1. As teorías da argumentación xurídica contemporáneas
- 2. Principios constitucionais e argumentación xurídica
- 3. Modelos descriptivos e normativos
- 3.1 A teoría de Aarnio
- 3.2 A teoría de Alexy
- 3.3 A teoría de MacCormick
- 3.4 A teoría de Toulmin
- 4. A retórica
- 4.1 Tópica e retórica
- 4.2 Perelman e a nova retórica

(*)VII. TEORÍAS DA INTERPRETACIÓN

- (*)1. Que é interpretar?
- 2. Interpretación e significado
- 3. As teorías contemporáneas da interpretación xurídica
- 3.1 A posición de Kelsen
- 3.2 A posición de Ross
- 3.3 A posición de Hart
- 3.4 A posición de Dworkin
- 4. Interpretación e dogmática xurídica
- 5. Interpretación e aplicación do dereito
- 6. Interpretación e argumentación
- 6.1 Argumentos interpretativos

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
(*) Prácticas de laboratorio	15	22.5	37.5
(*) Presentacións/exposicións	3	14.7	17.7
(*) Sesión maxistral	26	46.8	72.8
(*) Outras	2	15	17
(*) Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
(*) Prácticas de laboratorio	(*)Formulación e realización de actividades de carácter práctico.
(*) Presentacións/exposicións	(*)Preparación en pequenos grupos dun tema e exposición oral.
(*) Sesión maxistral	(*)Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais dirixida aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Personalized attention

Methodologies	Description
Presentacións/exposicións	
Prácticas de laboratorio	

Assessment

	Description	Qualification
(*) Presentacións/exposicións	(*)Avaliación do estudo intensivo de determinados temas, discusión, participación e elaboración de documentos e conclusións.	Hasta 10

(*)Outras	(*)Proba obxectiva que poderá consistir na realización dunha pregunta longa, de varias preguntas curtas ou nunha proba tipo test.	Hasta 70
(*)Probos prácticos, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	(*)Probos de avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos. Os alumnos deberán resolver as actividades formuladas, aplicando os contidos teóricos e prácticos da materia.	Hasta 20

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Bonorino Ramírez, Pablo Raúl, **Argumentación en debates**, SPUV,
Bonorino Ramírez, Pablo Raúl, **Introducción a la lógica jurídica**, Ediciones Suárez,
Bonorino Ramírez, Pablo Raúl, **El imperio de la interpretación**, Dykinson,
Alchourrón, C. y Bulygin, E., **Análisis lógico y derecho**, CEC,
Alchourrón, C. y Bulygin, E., **Introducción a la metodología de las ciencias jurídicas y sociales**, Astrea,
Atienza, Manuel, **Las razones del derecho**, CEC,
García Amado, Juan Antonio, **El derecho y sus circunstancias. Nuevos ensayos de filosofía jurídica**, Universidad del Externado,
Feteris, Evelin, **Fundamentos de la argumentación jurídica. Revisión de las teorías sobre la justificación de las decisiones judiciales**, Universidad del Externado,
Copi, Irving M., y Cohen, Carl, **Introducción a la lógica**, Limusa,
Lifante Vidal, Isabel, **La interpretación jurídica en la teoría del derecho contemporánea**, CEC,
Marmor, Andrei, **Interpretación y teoría del derecho**, Gedisa,
Aarnio, Aulis, **Lo racional como razonable. Un tratado sobre la justificación jurídica**, CEC,
Hernández Marín, Rafael, **Interpretación, subsunción y aplicación del derecho**, Marcial Pons,
Iturralde Sesma, Victoria, **Aplicación del derecho y justificación de la decisión judicial**, Tirant lo Blanch,
Vernengo, Roberto, **La interpretación literal de la ley**, Abeledo-Perrot,
Gimeno Presa, María Concepción, **Interpretación y derecho. Análisis de la obra de Riccardo Guastini**, Universidad del Externado,
Guastini, Riccardo, **Distinguiendo. Estudios de teoría y metateoría del derecho**, Gedisa,
Alexy, Robert, **Teoría de la argumentación jurídica. La teoría del discurso racional como teoría de la fundamentación jurídica**, CEC,
Rodríguez Boente, Sonia, **La justificación de las decisiones judiciales. El artículo 120.3 de la Constitución Española**, SPUSC,
Perelman, Chaim, **Tratado de la argumentación. La Nueva Retórica**, Gredos,

Recommendations